

GLEDALIŠKI LIST

1
9
4
3

1
9
4
4

O P E R A

3 G. MASSENET: THAÏS

G. MASSENET:

THAÏS

*Opera v treh dejanjih (7 slikah) po romanu A. France-a napisal
L. Gallet, prevl. N. Štrifof*

Dirigent: N. Štrifof

Režiser: C. Debevec

Osebe:

Athanael, puščavnik	R. Primožič
Nicias, mlad filozof	J. Lipušček
Palemon, star puščavnik	F. Lupša
Suženj	M. Dolničar
Thais, igralka in kurtizana	V. Heybalova
Krobila, sužnja	M. Mlejnikova
Mirtala, sužnja	M. Polajnarjeva
Albina, opatinja	N. Španova

Puščavniki: Rus, Kopal, Gašperšič, Smrekar, Štular, Drobnič,
Gregorin, Škabar, Humar, Sekula, Marenk.

Plešejo: G. Bravničarjeva, S. Japljeva, M. Remškarjeva,
M. Kürbos, D. Pogačar in balet.

Vodja zbora: S. Hubad

Koreograf: P. Goločvin

Načrti kostumov: J. Vilfanova

Cena »Gledališkega lista« Lit. 2.50.

G. MASSENET:

THAÏS

19. OKTOBRA 1943

Ciril Debevec:

Za 30. ponovitev

V kratkem bo dosegla naša »Thaïs« svojo trideseto ponovitev. Če pomislimo, da je bila prva predstava šele lani decembra, in da so bile vse vprizoritve — razen dveh, treh izjem — do zadnjega razprodane, potem moramo že priznati, da je to uspeh, ki je vreden, da ga zabeležimo! Obenem priznamo kar odkritosrčno, da je bil lansko leto eden glavnih vzrokov, da smo postavili »Thaïs« na operni repertoar, ta, da je tenorska partija Nikije, čeprav zahtevna in odgovorna, vendar razmeroma lahka in ne nosilna. Ta tehnični obzir pa nam je prinesel povsem nepričakovano bogato in nenavadno odkritje, ki je bil našemu gledališču moralno in materialno vsestransko v občutno korist.

Še po premijeri me je vprašal ugledni operni kritik, zakaj smo spravili to staro »Thaïs« spet na oder, ki da že svoječasno pri nas »ni nič naredila« in ni uspela. Za svojo osebo ne tajim, da sem bil še pri generalki nekam službeno hladen in da si nisem ničesar jasnega obetal glede reakcije našega v splošnem precej zagonetnega občinstva. Izvajanje premijere in prisrčen sprejem pa sta nas — bolj kakor kritična poročila — nekoliko okrepila in pomirila. Od prve predstave pa je zanimanje z vedno večjim zanosom naraščalo tako vroče in burno, da smo bili pri marsikateri ponovitvi pošteno

v zadregi za vstopnice in za prostor. Odziv občinstva je bil tako močan, da je vzdržal lansko leto vseskozi do konca sezone in kakor vse kaže, tudi letos ne bo opazno pojenjal. Dasi je močno verjetno, vsaj po sodbah kritike in mnenju občinstva sklepajoč, da gre poglavitna zasluga za to nenavadno uspevanje v prvi vrsti izvajalki naslovne vloge, ki je s to stvaritvijo odprla nove vire in pokazala nove sposobnosti svoje mlade in neizčrpane darovitosti, je vendarle prav tako gotovo, da imajo — razume se, poleg skladatelja, pisatelja in libretista — svoje izdatne deleže pri celotnem uspehu vsi, ki so v kakršnem koli svojstvu sodelovali, to se pravi vsi od prevajalca, dirigenta, izvajalca glavne moške vloge z vsemi ostalimi sodelujočimi pevci, pa preko scenografa, zborovodje z zborom, baletnega mojstra z baletom, risarke kostumov do članov strokovnega in tehničnega osebja. Vsi in vsak je po svojih sposobnostih prispeval k temu, da je vprizoritev dobila dostopno in izvajalsko zanimivo obliko. Priljudnost te opere je šla tako daleč, da se je celo pristojna številka našega skromnega »Gledališkega lista« postavila z izredno visokim številom šestih naklad (po 800 do 1000 izvodov).

Zato mislim, da ne more biti nič hudega, če ob tej priliki, ko stopamo s »Thaïs« v trideseto ponovitev, vsi izvajalci z našimi zvestimi obiskovalci vred na tihem proslavimo občutek skupnega čustva, ki se imenuje na kratko: l j u b e z e n i n z v e s t o b a d o g l e d a l i š č a.

C. D.:

Obiski

VALERIJA HEYBAL

Heybalova stanuje na »obali« Ljublanice. Hiša je starinska, ampak gosposka. Zunaj je megla.

»Vidiš, kadar pogledam skozi okno, pa mislim, da sem v Benetkah«, se mi smeje ob oknu. »Samo megla mi včasih nagaja.«

Ko ji mirno in vljudno povem, po kaj sem prav za prav prišel, imam najprej vtis, da bi mi rada nekam ušla in se kam skrila. Prvi beg v kuhinjo se ji tudi posreči.

Ob kozarčku zanimivega žganja si ogledujem sobico naše priljubljene pevke. Leseni strop, leseni opaž, na steni nekaj slik — »Mozartov Requiem«, nekaj posnetkov iz »Butterfly«, »Fausta« in »Prodane neveste« — palmova veja, mnogo najrazličnejših trakov od vencev, velik klavir in malo najnujnejšega pohištva — to je vse,

Valerija Heybalova

kar vidi radovedno oko indiskretnega obiskovalca. Nič posebnega, a vendar čedno, preprosto in domače. Nič posebnega? Pač. V sobi je mnogo, skoro nad mero rož in kar je najbolj zajemljivo: na klavirju sedijo v ganljivi, nekoliko začudeni slogi štirje mali pajacki in en še manjši medvedek. Pri vseh njihovih malo nerodnih in malo

osuplih pogledih se ti vendarle zdi, da se počutijo tu čisto dobro in da jih prav nič preveč ne pretrese, če jih pride kdo takole nenadoma motit in obiskat.

Medtem se gospodična Heybalova vrne. Povratek je tako živahen in dinamičen, da se na pragu občutno spodtakne in da se vrata na lepem — kakor avtomatično — za njenim hrbtom s primernim zvokom zapro. Po njeni resnobi in notranji napetosti sklepam, da je pripravljena na neke vrste dvoboj. Gleda me izpod čela. Od časa do časa se ozre po svojih punčkah kakor da bi ji morale v danem trenutku priskočiti na pomoč. Vtis dela kakor da se pripravlja na arijo, ki je še dobro ne zna. —

— V gledališču smo opazili vsi tvojo nenavadno muzikalnost. Ta darovitost v tej meri mora biti precej prirojena, pa deloma tudi privzgojena. Ali mi lahko zaupaš, kateremu svojih prednikov se imaš zahvaliti za to blaginjo?

»Očetu. Vse očetu. Pa tudi stari oče je bil »komponist«, bil je eden najboljših učiteljev glasbe na nemškem Češkem. Oče je pa tudi poučeval glasbo. Učil je orgle, klavir, harmoniko, vijolino, flavto, pa tudi petje. Mene je učil gosli in vso družino. Za muziko sem bila zelo pridna. Z osmim letom sem pela že solo v cerkvi, potem sem igrala gosli v očetovem orkestru, igrali smo na trgu, pri mašah in igratih. Ko sem bila stara 10 let, sem pela črno mašo na koru. Za 5 dinarjev. Oče mi jih je dal. Vse to je bilo v Kamniku.«

— Ali si že v svojih otroških letih čutila kakšno posebno nagljenje za gledališko »udejstvovanje«?

»Doma v Kamniku smo se šli v vsakem kotu »igre«. Moj oče je bil namreč tudi igravec. Hotela sem igrati vse, vsaj otroke, pa mi oče ni dal. Potem sem pa le dobila svoj debut: bila sem »duh« v »Mlinarju in njegova hči«. Z rjuho pokrita sem »doživljala« svojo vlogo. Tudi v šoli sem ga precej lomila. Nune v Mekinjah so rekly, naj grem iz šole ven, da me ne morejo več krotiti, čeprav so me imele rade. Sem rekla, da si bom že z muziko denar služila, pa je rekla nuna, da to nič ne nese. Pa je nuna imela prav. Vsaj doslej. Tudi v zrcalo sem se zelo rada gledala. In če sem le mogla, sem sebe in svoje sošolke s kakšno rečjo namazala. Oh, kako smo bile luštne!«

Pri tem pa se Heybalova tako pristržno zasmije, da nastopi mimogrede nevarnost, da zdrkne — kar tako, mimogrede — s stola. V zadnjem hipu se ujame in mi uide nekoliko po sobi. Najbrž v zanosu spomina na otroška leta popade enega izmed svojih fantkov (»Flutek« mu je ime!) in začne s čudno skrivenčenimi nogami in obrazom korakati po sobi in v maršu prepevati: »Hej-ho, hej-ho, hej-ho, hej-ho hej-ho...« Ker ne razumem zveze, jo vprašam, kaj je to. »Kaj ne poznaš? Igram sedem škrateljčkov iz »Sneguljčice«. Hej-hoj, hej-ho...« Nato se spomni »obiska«, sede in se nemudoma spet zresni.

— Kdaj in kako pa si trašla v območje gledališke »nevarnosti«?

»Nevarnost se je začela na Goreniskem v Mošnjah (pri Radovljici), kjer sem igrala, slikala plakate in vloge prepisovala in ko sem igrala, so rekli ljudje, da bi morala iti za igralko. Potem sem bila stara šetnajst let in sem iskala službe in nikjer nisem nič dobila. Od nikoder je ni bilo.«

— Koga? — vprašam jaz. »Službe«, pravi ona.

»Potem pa sem šla v Ljubljano in tam sem videla dve operi, in to »Salomo« in »Trubadurja«. Pa se mi je zdelo vse zelo, zelo lepo, vse sem občudovala, drugega pa nič. Nič. Saj nisem nikoli nič želela. Res ne. Nič. Potem pa ni bilo nobene službe, res ne, od nikoder je ni bilo (po tonu sklepam, da Heybalova to službi očitvidno zameri), pa so rekli, naj se grem peti učiti, sem pa šla, pa nisem nič verjela, nikomur, da imam kaj glasu. Potem sem šla pa k prof. Župevcu. Saj so drugi rekli, da naj grem, jaz ne morem pomagati, potem pa oče ni imel, da bi plačal, sem pa kar sama malo note prepisovala, malo sem vijolino igrala, malo me je Župevc zastonj učil malo pa za denar. Pri Župevcu sem se učila dve leti. Pri njem sem se zelo veliko naučila. Župevc je zame zelo skrbel in je bil zelo, zelo dober z menoj. Nikoli ga ne bom pozabila.«

Kadar govori Heybalova o pokojnem Župevcu, dobi njen glas vedno nekaj toplega in hvaležnega. Župevc je bil zelo dober človek.

— Kdo pa te je prav za prav »odkril« in javnosti prvič predstavil?

»Nekoč sem rekla Župevcu, da bom morala v Zagreb v službo, on je pa rekel, da me bo peljal v Opero in da moram postati pevka, ker imam veliko bodočnost, če ne bom imela sredstev, me bo pa on

šolal. (Heybalova ima zelo dolgo sapo. Cele stavke govori v enem dahu in zelo moram paziti, kje je prav za prav v stavku »velika začetnica.«) Peljal me je k ravnatelju opere Poliču. Decembra... (skoči pogledat k pisalni mizi v neko beležnico)... 1937. sem pela na audiciji arije iz »Fausta« in »Bohème« in še istega večera mi je prinesel Župevc prepisani dve vlogi: Djulo iz »Era« in žensko vlogo iz »Jakobina«. Teden nato je Župevc umrl. Naštudirala sem z ravnateljem Poličem Djulo, debut pa je bil določen za 21. januar 1938 (po beležnici). Trikrat je bil najavljen in trikrat odpovedan, 15. februarja 1938 je bil pa zares. Nič se nisem bala. Mislila sem si: saj me nihče ne pozna, saj je vseeno, bodo vsaj videli, da nič ne znam. Uspeh je bil pa precej velik, dobila sem tri aplavze že koj v I. aktu in dva šopka sem tudi dobila od žlahte. Ko so me prišli domači po predstavi iskat, sem šla domov, doma sem pa jokala in rože sem štela. Ko sem bila pa zmerom tako neumna.«

— V kakšnem opernem območju pa se počutiš najbolj doma in katere vloge so ti izmed vseh, kar si jih doslej pela, najbolj pri srcu?

»Zanimajo me najbolj tiste vloge, ki jih précej ne zmorem. Kar lahko pojem, me ne privlači. Najrajši imam »Rusalko« in »Tatjano«. V Tatjano sem kar zaljubljena. Tatjano imam res rada. In potem še Jenufo in Mařenko.«

— Kako pa študiraš? Mislim tako, glede časa, načina, pojmovanja, izdelovanja in tako dalje?

»To je različno. Odvisno je od vloge. Za Thais na primer sem potrebovala okrog osem dni. Ko študiram s kapelnikom, si obenem že tudi precej zapomnim. Note in besede se naučim obenem. Učim se lahko. Pri tehnični plati pevskega dela mi je pomagal vedno rektor Betetto, čeprav morda za podrobnosti nisem imela vedno toliko časa, kolikor bi ga potrebovala. Vsebinsko in igralsko pa sem se razvijala največ po navodilih opernega režiserja, s katerim sem večino svojih vlog v poklicnem delu pripravila.«

— Svojičas sem nekje o tebi napisal približno naslednje besede: »...Heybalova poje kadar igra in igra kadar poje...« Ali se tega zavedaš, ali pa je res vse tako podzavestno in »instinktivno« kakor je videti in kakor je splošno mišljenje?

»Ne vem. Meni se zdi, da moram vse svoje besede, ki jih imam v vlogi predpisane, nekemu pripovedovati. Če v besedah ne najdem vsebine in če ne najdem odnosa do čustev, potem imam vtis, da tudi peti ne znam več. Za moj občutek mora biti petje kar tako nekje »zraven«. Na petje samo po sebi prav gotovo nikoli ne mislim. Sploh pa, jaz ne vem natanko, kako je vse to. Res ne vem.«

— Kakšni pa so tvoji občutki tik pred predstavo, med predstavo in po predstavi?

»Treme nimam, samo malo precej (to je njena stilizacija, op. avt.) mi srce bije, in v nogah se mi malo trese. Pa si mislim, saj se srca ne vidi, ko bije. Za nekatere predstave mi pa nič ne bije. Včasih mi naredijo tremo drugi, ko venomer pripovedujejo, kako je to in to težko, potem se pa vsa tresem. V resnici se pa potem izkaže, da mi nič težko.

Med predstavo sem tako zaposlena z osebo, ki jo predstavljam, da ti zdajle ne vem nič povedati. Mogoče kdaj pozneje, zdaj še ne znam. Po predstavi se počutim vedno zelo sproščeno, pa tudi ne vem zakaj. Kar tako lepo je in lahko, pa je. Včasih pa me malo »daje«, pa ne morem »ven« iz vloge.«

Pri tej priliki naj omenim znano dogodbico, ki se je pripetila lani po neki predstavi »Butterfly« in ki je za Heybalovo zelo značilna. Po padcu zastorja pridem na oder, pobrem bodalo in gledam, kako se vrača H. izpred zavese na oder. Mimogrede opazim, da je nekam močno pretresena in da skoraj joka. Povprašam jo, kaj je. Ona: »Ko mi je pa tako hudo!« Jaz: »Zakaj pa?« Ona (že v hujskih solzah): »Zato, ker mi je hudo, ker sem umrla.« Jaz: »K.d.o. je umrl?« Ona (nadaljuje): »Jaz, jaz ... (se spomni in pokaže jokaje na tla, tja, kjer je pravkar ležala ona) .. ne, tale ... tale... Butterfly ...« Potem se je začela smejati in se je polagoma potolažila.

— Oprosti mi morda nekoliko indiskretno vprašanje, ki pa je lahko v odkritosrčnem odgovoru zelo poučno: ali ti uspehi, hvala kritike in odobravanje občinstva zlezajo v glavo?

Heybalova skloni na čuden, njen svojstven način glavo-tik nad mizo (ali pa za robom mize tik nad prt). Potem slišim nekje iz »daljave« in zelo tiho: »Veseli me, če je publika zadovoljna. Pa

uprava tudi. (Nadaljevanje je počasnejše in tišje, op. avt.) Velikokrat pa nisem nič zadovoljna, čeprav je publiki všeč. Včasih si pa mislim, da sploh nisem za teater, pa bi kar najrajši ušla.«

Pri teh besedah se Heybalova ozre postrani na svoje fantke in punčke, ki jo složno v krogu razporejene na klavirju začudeno ogledujejo. Tako se vživi v to misel, da nastopi hipoma nevarnost, da bo imela solzne oči. Prva rosa je že na potu. Brž zavijem drugam:

— Vsak človek, posebno pa, če je še tako mlad kot ti, ima svoje posebne želje glede svojih vlog, svojega poklica in svojega bodočega udejstvovanja. Ali mi lahko vsaj nekatere od njih, tako, s primernim obzirom, omeniš?

»Lahko. Hi. Hi.« Ta njen smeh je strašno špasesen. Nato vstane in se postavi v pozo in izjavi zelo fantovsko in važno:

»Rada bi bila za eno leto — ali pa več — spet študent. Da mi ne bi bilo treba v operi peti. Da bi lahko tako dolgo študirala, da mi ne bi nobena naloga v operi delala več preglavic. Zanima me samo tisto, kar je zelo težko in česar še ne znam.«

Pri teh besedah mi — v tretjič ali četrtič, ne vem — uide vihravo iz sobe. Iz kuhinje slišim odmevati glas: Hej-ho, hej-ho... S tem, mislim, je pogovor z menoj ukinjen in končan. Zahvalim se, pozdravim in se poslovim. Gospodična me spremi do vrat. Na pragu me gleda z očmi, ki ne morejo zatajiti nekega skrbnega in tihega pomilovanja, češ: Revček, kaj bo s teboj, kaj vse že tebe zanima...

Ko pridem domov, se zamislim. Tam doli, na »obali« Ljubljane, živi svoje tiho in skromno življenje mlada pevka Valerija Heybalova. Dekle, ki živi in igra in poje na odru z vso svojo dušo, z vsem svojim darom, z vsem svojim ognjem in z vso svojo polno življenjsko močjo. Doma pa prenaša punčke, prestavlja rože, joka za ubožico Butterfly in se igra škrateljčke iz »Sneguljčice«: Hej-ho, hej-ho, hej-ho, hej-ho, hej-ho, hej-ho...«

Kako čuden je vendar ta svet!

Tam znotraj je toplo. Tam znotraj so punčke... in rože... in škratje... Tam znotraj...

Tam zunaj pa je meglá.

In na Gradu grmijo topovi,

Iz opere „Thaïs“

ARIJA O LJUBEZNI (IV. slika)

(Prevel N. Štritof.)

Oče, zgodi se tako.
Z menoj ne pojde nič, niti spomin,
nič, le ta kip . . .
Ta moj kip slonokoščeni, ta otrok,
delo starinsko in čudovito,
to je Eros, to je ljubezen.
A ti priznaj ljubi oče,
da ne smeva ravnati z njim
kakor s smetjo!
Ljubezen je redka krepost,
redka in moj greh ni bil z njo,
temveč zoper njo.
O, saj mi ni hudo!
Vso me je uklenila,
le ciljev njenih,
žal, nisem umela.
Ona brani, da ženska se vda nekому,
naj bo, kdor že je;
njen zakon nam veli,
da jo vsak z dna srca spoštuje.
Vzemi, vzemi ta kip
in daj ga samostanu
in kdor nanj se ozre,
bolj bo hvalil Boga.
Le srce nas zanaša
tja v nebeške višave . . .

Vsebina „Thaïs“

I. slika. — *V puščavi blizu Nila.* Skupina puščavskih menihov pričakuje odsotnega tovariša Atanaela. Atanael nastopi in se ves razdvojen izpove sobratom, da ga stalno v mislih preganja razuzdana ženska Thaïs, ki jo je, predno je postal menih, dobro poznal in ki bi jo zdaj rad rešil iz nebrzdanega življenja in satanovega objema. Menihi se razidejo počivat po svojih kočah. Med spanjem se Atanaelu prikaže v strastnem prividu Thaïs. Atanael plane pokonci — privid izgine — Atanael pa se kljub Palemonovemu svarilu poda na pot v Aleksandrijo s trdnim namenom, da spreobrne zlo-glasno grešnico in zapeljivko.

II. slika. — *V Aleksandriji, na terasi pred Nikijevo hišo.* Atanael obišče svojega prijatelja iz mladosti, uživača in nasladneža Nikija. Ta ga sprejme v družbi porednih in lepih suženj Krobile in Mirtale in mu na njegovo vprašanje sporoči, da bo Thaïs vsak čas prišla k njemu na veselico, kjer lahko takoj prične s svojim spreobračanjem in reševanjem. Sužnjama ukaže, da ga primerno oblečeta in uredita za veseljaško družbo. Nastopi Thaïs v družbi častilcev in oboževalcev. Atanael ji pove svoj namen, Thaïs pa se mu roga v obraz in ko se pripravi ob navdušenju spremljevalcev celo na javni pregrešni ples, se Atanael zgrozi in zbeži.

III. slika. — *Pri Thaïs doma.* Vsega naveličana se Thaïs v hipnem navalu strahu pred starostjo in pred smrtjo vprašuje pred ogledalom, ali je še lepa in ali bo tudi njena lepota ostala večna. V tem razmišljanju jo preseneti Atanael, ki ji je sledil prav na njen dom. V skrajni napetosti nasprotujočih si sil molita oba nasprotnika, vsak k svojemu božanstvu, da jima dá moči za preizkušnjo in zmago. Ko se posluži Thaïs skrajnega sredstva, pretrga Atanael svoje vrhno oblačilo in jo v črni halji asketa zaroti in ji zagrozi z večnim pogubljenjem. Vsa prestrašena in zmedena se zvija Thaïs pod menihovimi neizprosnimi pogledj in besedami in ko se začujejo v dalji še vabeči glasovi ljubimca Nikija, se Thaïs zmede, upre in se v bolnem smehu zruši in vsa razvrvana od bolečine nortranjega boja krčevito zaihti,

IV. slika. — *Na terasi pred hišo Thaïs.* Po prečuti noči se vrača Thaïs z veselice domov. Na stopnicah njenega doma jo pričakuje menih. Thaïs mu prizna, da je pripravljena zapustiti svoje dosedanje življenje in mu slediti. Izpove mu svoje misli o ljubezni.

»Ljubezen je redka krepost, redka, in moj greh ni bil z njo, temveč prej zoper njo. O, saj mi ni hudo, vso me je uklenila, le ciljev njenih, žal, nisem umela. Ona brani, da ženska se uda nekemu, naj bo, kdor že je, njen zakon nam veli, da jo vsak z dna srca spoštuje.«

S kipcem boga ljubezni Erosa v roki prosi Atanaela, naj vsaj tega malega spominčka ne uniči, temveč naj ga pokloni kakemu samostanu. Nič hudega sluteč pripomni, da ji ga je poklonil svojčas še Nikija. To pa zadostuje, da vzbudi v menihu misel na razuzdane preživete strasti in kakor v divjem napadu ljubosumja, ji iztrga kipec in ga trešči v morje. Do mozga preplašena Thaïs se voljno uda menihovemu povelju, da gresta uničit vse njeno bogastvo in posvetno imetje. — Družba zabavajočih se uživačev se naslaja ob bohotnih plesih plesalk, ki jih je naročil za zaključek veselice Nikija. Kar stopi med bakantske veseljake Atanael in jim z grozečim glasom napove, da se je Thaïs odrekla svojemu gnusnemu življenju in da je izjavila, da mu sledila. Na divje ugovore pijane družbe se pojavi sama Thaïs z razpuščenimi lasmi in v spokorniški sivi halji. Ker hočejo prijatelji odhod priljubljene kurtizane nasilno preprečiti, se poslužijo Nikija zvijače, da vrže med pobesnelo družbo denar, Atanaelu in Thaïs pa se v nastali zmedu posreči uiti. V tem hipu pa buškuje iz Thaïsine hiše požar, rdeč žar občine razuzdance, zidovje se ruši, Nikija in prijatelji pa preplašeni ostrmé pred plamenčim poslopjem.

V. slika. — *V zelenici.* Na dolgi poti v puščavski samostan sta Atanael in Thaïs prispela do male oaze. Na smrt izmučena in krvaveča omahne Thaïs in prosi malo oddiha in okrepcila. Končno se neizprosni menih le omeči in stopi k bližnjemu vodnjaku po kozarček vode in malo sadja. Ko se znova odpravljata na pot, se približajo belé sestre iz samostana in vzamejo Thaïs po Atanaelovem priporočilu seboj. Thaïs se v zadržanem obupu poslovi, Atanael pa po

njenem odhodu klecne na kolena in zajeci: »Videl je ne bom nikdar več! Nikdar več!«

VI. slika. — *V puščavi blizu Nila.* Ob nevihtnem večeru se izpoveduje obupani asket sobratu in modrijanu Palemonu, da nima ne v budnem stanju ne v sanjah miru pred Thaïs, ki ga stalno in neusmiljeno preganja. Ko utrujen zaspi, se mu nanovo prikaže Thaïs, najprej kot zapeljiva plesalka, takoj za tem pa kot bela redovnica, ki umira. Pod vtisom teh groznih sanj Atanael plane in nemudoma zdrvi na pot, da bi videl Thaïs še enkrat v življenju.

VII. slika. — *V samostanu pri Belih sestrah.* Zbrane na samostanskem vrtu molijo sestre za dušo umirajoče Thaïs. Ko vstopi Atanael, se sestre v molitvi umaknejo v cerkev. Obupani in na rob blaznosti pritirani menih kleče roti Thaïs in ji zatrjuje svojo ljubezen. Toda izpoved in priznanje prihajata prepozno. Zamaknjena v rajske višave in zazrta v nebo izdihne blodna Thaïs odrešena svojo dušo.

OSEBNA VEST

Po odredbi Šefa Pokrajinske uprave v Ljubljani I. št. 4408/I z dne 30. oktobra 1943 je imenovan dosedanji šef-režiser Opere gospod Ciril Debevec za ravnatelja Drame. Za novega šef-režiserja v Operi je imenovan g. Robert Primožič.

Izid te številke „Gled. lista“ se je iz tehničnih razlogov nekoliko zakasnil. P. n. čitatelje prosimo, da to zamudo blagohotno upoštevajo in oprostite.

Herausgeber: Die Intendanz des Staats-theaters in Laibach. Vorsteher: Oton Župančič. Schriftleiter: C. Debevec. Druck: Maks Hrovatin. — Alle in Laibach. Izdajatelj: Uprava Drž. gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Oton Župančič. Urednik: C. Debevec. Tiskarna Maks Hrovatin. — Vsi v Ljubljani.